

Velký obrat na Kavkaze. Co se to sakra děje v Gruzii?

- editor007 | 24. května 2024

GRUZIE: Nezávislý ukrajinský portál Strana.ua vždycky zaujme a beru ho vážně. Nyní se pustil do tématu, které je tak trochu třeskuté. Konečně posudte sami přátelé.

Události spojené s přijetím zákona „o zahraničních agentech“ gruzínským parlamentem se velmi liší od obecné strategie chování skutečného vůdce Gruzie, vůdce vládnoucí strany Gruzínský sen Ivanišviliho, kterou zavedl pro více než 10 let jeho setrvání u moci.

Doposud to byla „multivektorová“ strategie s prozápadním sklonem. Vztahy s Ruskem se normalizovaly (ve srovnání s obdobím Saakašviliho vlády), ale nemohli být nazýváni spojenci. Oficiální politikou Gruzie bylo vstoupit do EU.

A pak najednou přijetí zákona o zahraničních agentech, který tento kurz zcela nabourává. Ve skutečnosti jde o přímou výzvu gruzínských úřadů vůči Západu. Co když bude zákon konečně přijat (k tomu je nutné, aby gruzínský parlament přehlasoval prezidentovo veto, pro které jsou v něm hlasy), povede nejen ke zbavení statusu Gruzie jako kandidáta na členství v EU, stejně jako zrušení bezvívzového režimu s Evropou, ale také omezení jakékoli finanční podpory ze strany Západu a mezinárodních finančních organizací (jako je MMF).

To znamená, že se jedná o velmi prudký obrat, plný vážných otřesů pro Gruzii, jak politických, tak ekonomických. A nabízí se otázka - proč a za jakým účelem se pro to Ivanišvili rozhodl?

V gruzínských politických kruzích existují dvě verze.

První je taktický: Ivanišvili pomocí přijetí zákona vydírá Západ, aby odstranil problematické otázky - zahájil jednání o vstupu do EU, přestal podporovat opozici a vyvíjet tlak na gruzínsko-ruské vztahy. Podle této verze je Ivanišvili připraven výměnou za vyřešení těchto problémů „zabalit“ skandální zákon. Je pravda, že odmítnutí přijetí zákona bude vnímáno jako prohra úřadů a značně oslabí jeho vnitropolitické pozice. Není tedy pravda, že Ivanišviliho plán je banální vydírání.

Druhá verze je, že Ivanišvili zahájil strategický obrat Gruzie směrem k faktické unii s Ruskem. Tato verze je aktivně prosazována v opozici, mezi kterou již dlouho panuje teorie, že Ivanišvili není nezávislou osobností, ale „agentem Kremlu“, a proto nemůže neuposlechnout jeho příkazů. Kruhy blízké úřadům to popírají. Prudká změna kurzu Gruzínského snu má i jiné vysvětlení: po ruské invazi na Ukrajinu Ivanišvili a jeho spolupracovníci nabyli přesvědčení, že se Západ pokusí zatáhnout Gruzii do války, aby otevřel druhou frontu proti Rusku. Včetně svržením současné vlády. V souvislosti s tím se rétorika Tbilisi začala dramaticky měnit. Stále častěji hovořili o hrozbě „ukrajinského scénáře“ pro Gruzii ao pokusech zorganizovat v zemi „majdan“ nebo dokonce ozbrojený převrat. Podle této verze Ivanišvili prosazuje zákon o „zahraničních agentech“, jasně si je vědom možného přerušení vztahů se Západem kvůli tomu a dokonce si to přeje. Poté Gruzie nabere kurz ke sblížení s Ruskem. A financování ze Západu bude nahrazeno penězi z Ruské federace a Číny. Ale hlavním bodem, kvůli kterému mohl Ivanišvili udělat tak ostrý obrat, byla možnost vyřešit otázku Jižní Osetie a Abcházie. Podle zvěstí, které kolují v diplomatických kruzích, výměnou za změnu kurzu Tbilisi může dát Kreml souhlas k návratu těchto dvou „republik“ do Gruzie se zvláštním statusem s velmi širokými právy ve formátu de facto konfederace.

Ivanišvili tak oznámí „obnovení územní celistvosti Gruzie“. Moskva také dostane mnoho bonusů. Do sféry jejího vlivu se totiž dostane klíčová země Zakavkazsko, přes kterou procházejí nejdůležitější logistické toky (například trasa pro přepravu ropy z Kaspického moře do Turecka a dále do Evropy). Je to také příležitost k obnovení železniční komunikace z Ruské federace do Arménie. A odtud do Íránu. To znamená, že z Ruska do Íránu (a do jeho přístavů) bude přímý pozemní koridor a z Íránu do Ruska.

Obrat Tbilisi také nevyhnutelně ovlivní geopolitický kurz Arménie, která pak bude zcela obklopena buď nepřátelskými zeměmi (Ázerbájdžán a Turecko), nebo spojenci Ruska (Írán a Gruzie). No, a hlavně, Ruská federace se tak pokusí demonstrovat, že jen ona může být garantem bezpečnosti a územní celistvosti států v postsovětském prostoru. I ty, se kterými se předtím prala.

Stále však není známo, do jaké míry bude gruzínský plán na takový obrat (pokud jej Ivanišvili a Moskva skutečně mají) fungovat. Odpor vůči němu bude velmi silný. Jak uvnitř Gruzie, tak ze Západu. Navíc z jeho strany je možné jak tvrdý útok na Ivanišviliho, tak pokus o jeho „verbování“.

Opozice bude pravděpodobně pokračovat v rozsáhlých protestech.

Hlavní sázku přitom může vsadit na parlamentní volby v říjnu 2024. Opozice v návaznosti na protesty počítá se svým vítězstvím. Ivanišvili má však s největší pravděpodobností také plán, jak se udržet u moci.

V každém případě bude boj velmi tvrdý. Sázky jsou extrémně vysoké.

No neříkejte, že to není zajímavé.

AUTOR: Jiří Vyvadil

[ZDROJ](#)